

щого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» згідно зі «Стандартними правилами по упорядкуванню, устаткуванню та утриманню експериментальних біологічних клінік (віваріїв)». Під час роботи з тваринами дотримувались вимог «Європейської конвенції щодо захисту хребетних тварин, які використовуються в експерименті та інших наукових цілях» (Страсбург, 20.09.1985 р.), «Загальних принципів експериментів на тваринах», ухвалених Першим національним конгресом з біоетики (Київ, 2000). Комісією з етичних питань та біоетики Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» (протокол № 17 від 20.01.16) порушень морально-етичних норм при проведенні науково-дослідної роботи не виявлено.

Проводили дослідження кісткової тканини нижньої щелепи та сироватки крові щурів. Тварин виводили з експерименту шляхом декапітації під тіопенталовим наркозом.

Таким чином, дана методика дозволяє вивчити закономірності репаративного остеогенезу нижньої щелепи на тлі хронічної нітратної інтоксикації на білих щурах лінії Вістар із дотримання усіх вимог біоетики та міжнародних конвенцій щодо захисту тварин, які використовуються в експериментах із науковою метою.

АНТИЧНІ БІОЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**Ставицький С.О., Ставицька Н.П.,
Аветіков Д.С.**

*ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», Полтава, Україна,
stanislav_stavickii@mail.ru*

У формуванні особистості сучасного фахівця-медика поруч з професійним становленням пріоритетного значення набуває біоетичний рівень підготовки. Пріоритетність останнього зумовлена формуванням відповідального ставлення фахівців медичної галузі до різноманітних живих форм багатогранного матеріального світу, до людини, як живої істоти, утвердження нових світоглядних орієнтирів, які не протиставлятимуть людину природі. Сучасна біоетична філософська система сформована з урахуванням глобальних екологічних кризових

змін: виснаження природних ресурсів, знищення флори та фауни, забруднення навколишнього середовища, виникненням великої кількості смертельно небезпечних захворювань.

Методологічні основи біоетичної поведінки людини закладені ще за часів античності. В VI ст. до н.е. математик і філософ Піфагор, засновник першої вегетаріанської громади, поклав в основу моральної поведінки людини повагу до тварин та дбайливе ставлення до плодоносних дерев і рослин. Піфагор стверджував, що тварини і люди мають душі одного порядку.

«Батько медицини» Гіппократ (V-IV ст. до н.е.) вперше обґрунтував принципи медичної етики «Не нашкодь!». Збірник праць, відомий під назвою «Corpus Hippocraticum» («Кодекс Гіппократа») висвітлює основні напрямки вивчення хвороби, формує принцип лікарської таємниці, постановки діагнозу, завдань лікування людини, а головне – формує обов'язки лікаря перед пацієнтом та перед учителем. З плином часу, «Клятва» не втратила своєї актуальності, більше того, вона стала еталоном побудови багатьох міжнародних документів з біоетики.

Час розвитку суспільства змінює пріоритети, але саме на Гіппократівському принципі «Не нашкодь!» були сформовані Парацельсом (1493 – 1541 рр.) середньовічні медичні основи благодійної діяльності лікаря, закладені в фундамент моделі «Роби добро!».

Морально-етичні та ціннісно-правові принципи лікування, розроблені Гіппократом стали фундаментом сучасної біомедичної етики, заклали підвалини стратегії не насилля, сучасного біоцентризму – право на життя та гідне існування всього живого на Планеті.

Принцип поваги до життя в будь-яких його проявах, духовність та гуманність мають бути головними в системі сучасної підготовки фахівців в галузі охорони здоров'я.

МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БІОЕТИКИ

Божук Б.С.

*Національний медичний університет імені
О.О. Богомольця, ВГО «Українська асоціація
лікарів-психологів», Київ, Україна,
bozhuk@yandex.ua*

На сучасному етапі, можна виокремити мінімум 2 підходи до визначення предмету біо-